

Fellesforbundet avd 600 Bygningsarbeidernes fagforenings forslag til LO-kongressen

• **Forslag 35:** Nytt punkt om boligpolitikk, som et av LOs satsingsområder: Boligpolitikken i Norge er ekstremt markedsbasert, også i europeisk sammenheng. Dereguleringen av boligmarkedet har pågått siden 1980-tallet. Resultatet har blitt ekstremt høye priser, både i eier- og leiemarkedet, noe som igjen har ført til at boligmarkedet har blitt en forskjellsmaskin i stedet for å være et virkemiddel for omfordeling og sosial utjevning. LOs fagarbeiderindeks viser at boligprisene i Oslo er så høye at det knapt er mulig for en normalinntektsfamilie å bosette seg innenfor byens grenser. Dette er også med på å forsterke klasseskillene, for ikke å snakke om at det legger et unødig press på persontrafikken.

I forslaget til handlingsprogram har foreslått det elleve strategiske satsingsområder. Boligpolitikken er av så stor betydning, ikke bare for våre medlemmer, men også som et av vår tids store samfunnsproblemer, at det må inn som et av LOs satsingsområder

- Det må bygges flere boliger
 - I pressområdene er bolig et knapphetsgode, og det må helt klart bygges flere boliger for å imøtekomme etterspørselen, men disse boligene må bygges boliger som skal kjøpes eller leies av de som skal bo i dem, og ikke brukes som spekulasjonsobjekter. Dette betyr ikke at vi skal lempe på kvalitetskrav eller størrelsesnormer.
 - Stat og kommune må bidra med å gjøre tilgjengelig billig byggegrunn, enten gjennom kjøp eller ved å tomtefeste i offentlig regi, eller gjennom offentlig regulering, men det må stilles krav til at en viss del er ikke-kommersielle leieboliger.
 - Det må også legges til rette for en storstilt satsing på rehabilitering av den eksisterende boligmassen, særlig med henblikk på energisparing og tilgjengelighet. Kommunene må også øke innsatsen for oppussing av egne utleieboliger.
- Det må etableres en ikkekommersiell boligsektor
 - Utleiemarkedet i Norge er i stor grad basert på private tilbud, men mer enn en femdel av befolkningen bor i leid bolig. Vi må satse på å bygge ikke-kommersielle boliger som et fullgodt alternativ til eierleiligheter.
 - Dette kan finansieres av Husbanken og drives av boligforeninger, ideelle organisasjoner og andre ikke-kommersielle aktører samt stat og kommune.
 - Det bør etableres et statlig utbyggingsselskap
- Langvarige og stabile leieforhold
 - Husleia i en ikkekommersiell leiesektor må være så lav at det gir muligheter for å spare opp egenkapital. En slik leiesektor må også virke prisdempende på den normale eiersektoren, ikke omvendt.

- Nær halvparten av alle leieboere i dag er langtidsleietakere. Oppsigelsesvernet må være så sterkt at det føles som trygt og forutsigbart å bo i leid bolig.
- I kommunale boliger må gjengs leie erstattes av kostnadsbasert leie inkludert inndekning for at boligen skal vedlikeholdes.
- **Bruk av subsidier**
 - For å kunne motvirke markedsmekanismene i dagens boligpolitikk er det klart at en ikkekommersiell leiesektor må subsidieres. Disse subsidiene bør puttes på tilbudssiden og ikke etterspørselssiden, for å hindre inflasjon og prisspiral.